

บทคัดย่อ

172081

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสืบทอดอาชีพชาวสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรี
ชื่อผู้เขียน นางสาวอังกาบ เพ็ชรพวง
ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา ไทยศึกษา
ปีการศึกษา 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์ ดร. คำรงค์ ฐานดี ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร. พิชญ์ สมพอง
3. นางอุษา ภูมิ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง (1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจคือราคาทุเรียน รายได้ครอบครัว จำนวนพื้นที่สวนทุเรียน (2) ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมคือเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพและบทบาททางสังคม ค่านิยมในการประกอบอาชีพชาวสวนทุเรียน การประชาสัมพันธ์พื้นที่สวนทุเรียนในด้านการท่องเที่ยวและผลผลิตทางการเกษตร (3) ปัจจัยทางการเมืองคือนโยบายของรัฐที่มีผลต่อการทำสวนทุเรียน (4) ปัจจัยทางสภาพนิเวศคือลักษณะพื้นที่ที่ใช้ปลูกทุเรียน ศักยภาพในการป้องกันน้ำท่วมและน้ำเน่าเสีย ว่ามีส่วนเกื้อหนุนให้ชาวสวนทุเรียนในพื้นที่ตำบลบางรักน้อย อำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรีสืบทอดอาชีพชาวสวนทุเรียนมากน้อยเพียงใด โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเน้นข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 25 ตัวอย่างคือกลุ่มประชากรที่ยังทำอาชีพชาวสวนทุเรียนจำนวน 20 ตัวอย่าง และกลุ่มประชากรที่เลิกทำอาชีพชาวสวนทุเรียนจำนวน 5 ตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ชื่อของกลุ่มประชากรตัวอย่างเป็นชื่อที่สมมติขึ้น เพื่อรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมชาวสวน

172081

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตีบทอดอาชีพชาวสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรีคือปัจจัยทางเศรษฐกิจในเรื่องรายได้ครอบครัว ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องอายุ ระดับการศึกษา ค่านิยม ปัจจัยทางสภาพนิเวศในเรื่องศักยภาพการป้องกันน้ำท่วม น้ำเน่าเสีย นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางการเมืองยังมีส่วนเร่งให้เกิดการเลิกอาชีพชาวสวนทุเรียนมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อสังคมและวัฒนธรรมของชาวสวน โดยชาวสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรีซึ่งเป็นสังคมย่อยสังคมหนึ่งกำลังถูกสังคมและวัฒนธรรมที่ใหญ่กว่าของสังคมเมืองเป็นผู้กำหนดคุณค่า ทำให้ชาวสวนไม่สามารถแสดงบทบาทของตัวเองในแง่ผู้ผลิตได้อย่างเด่นชัดเหมือนในอดีต รวมถึงมีแนวโน้มของการสูญเสียรูปแบบทางสังคมและวัฒนธรรมของชาวสวนทุเรียนในจังหวัดนนทบุรีอีกด้วย

orchard planters in the area of Bangraknoi Sub-district. These factors are applied to regulations of research procedure for quality, emphasizing the information from field trips derivable from in-depth interviews with a sample population of 25 persons. In other words, a population that continues to perform occupation of durian orchard planters, totaling 25 samples, and a group that terminates occupation of durian orchard planter, 5 samples. In this study, the persons are given assumed names in order to maintain relationship between individuals in the society of planters.

It is found in the studying results that the factors affecting the inheritance of an occupation of durian orchard planters in Nonthaburi Province are the economic factors relating to household income, the social and cultural factors relating to age, education levels, and values, and the dwelling factor relating to potential for preventing inundation and wastewater. In addition, it is found that the political factor greatly accelerates the termination of occupation of durian orchard planter. Termination also has a direct impact on the society and culture of planters. The durian orchard planters in Nonthaburi Province, which is considered as a minor society is being, provided values by the larger society and culture of "Social City". The planter therefore is incapable of performing his role in terms of a producer prominently and similarly to ways in the past. There is also a tendency of loos of social function and culture of durian orchard planters in Nonthaburi Province.